

**KORUPCIJOS TIKIMYBĖS NUSTATYMAS
VŠĮ VILKAVIŠKIO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO
MOKAMŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SRITYJE**

2020-12-31

1. Vadovaudamiesi 2002-05-28 Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu Nr. IX-904, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170; Vilkaviškio rajono savivaldybės 2019-2021 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planu, patvirtintu 2019 m. birželio 28 d. Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr.B-TS-123 ir siekdami nustatyti VŠĮ Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro (toliau – VŠĮ Vilkaviškio PSPC), kurios steigėja (dalininkas) yra Vilkaviškio rajono savivaldybė (toliau – savivaldybė), veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja įstaigos veiklą veikiantys išoriniai, vidiniai ar individualūs rizikos veiksniai, galintys sudaryti galimybes atsirasti korupcijai, įstaigoje buvo atliktas korupcijos tikimybės (toliau – KT) nustatymas.

2. Analizuojant veiklą vertintas mokamų paslaugų teikimas viešosios įstaigos Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centre.

3. Atsakingas asmuo už korupcijos prevenciją: personalo vadovė Dalia Ozarinskienė, kontaktiniai duomenys: el. p. dalia@vilkaviskis.lt, tel.:8 (688) 28355. Dalia Ozarinskienė įstaigos mokamų paslaugų vykdymo procese nedalyvauja.

4. Analizuotas laikotarpis už 1 metus: 2019-12-31 – 2020-12-31, pateikiant statistinius duomenis ir vertinant situaciją pagal 2020-12-31 dienai galiojusius teisės aktus, aktualius įsakymus, nuostatas ir pavedimus.

5. Ši veikla vertinta vadovaujantis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo klausimynu, patvirtintu Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, kurio pagalba nustatyta, kad VŠĮ Vilkaviškio PSPC **mokamų paslaugų teikimo sritis priskirtina prie sričių, kuriose formaliai egzistuoja minimali korupcijos pasireiškimo tikimybė, žr. 1 lentelė**

1 lentelė. Korupcijos pasireiškimo tikimybė VŠĮ Vilkaviškio PSPC mokamų paslaugų teikimo srityje, ir, vadovaujantis (adaptuotais) Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 4 dalyje numatytais kriterijais, ji egzistuoja.

	Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 dalyje numatyti kriterijai <... Įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jeigu atitinka vieną ar kelis iš šių kriterijų>	Taip / Ne *
1.	Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika:	
1.1.	<i>Įstaigoje / veikloje</i>	ne
1.2.	<i>Teikiant mokamas paslaugas</i>	ne
2.	Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas:	
2.1.	<i>Įstaigos / veiklos</i>	ne
2.2.	<i>Mokamų paslaugų teikime</i>	ne
3.	Atskirų <darbuotojų> funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė reglamentuoti (išsamiai reglamentuoti – atsakymas „Ne“, neišsamiai – atsakymas „Taip“)*:	
3.1.	<i>Įstaigos darbuotojų</i>	ne
3.2.	<i>Mokamas paslaugas teikiančių darbuotojų</i>	ne
4.	Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu:	
4.1.	<i>Įstaigos veikloje</i>	ne
4.2.	<i>Mokamų paslaugų teikime</i>	ne
5.	Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo:	
5.1.	<i>Įstaigos veikloje</i>	taip
5.2.	<i>Teikiant mokamas paslaugas</i>	taip
6.	Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija:	
6.1.	<i>Įstaigos veikloje</i>	ne
6.2.	<i>Teikiant mokamas paslaugas</i>	ne
7.	Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę buvo nustatyta veiklos trūkumų:	
7.1.	<i>Kitose įstaigos veiklos srityje</i>	ne
7.2.	<i>Mokamų paslaugų teikime</i>	ne

* Atsakymai „Taip“ sumuojami. Sumuojami atsakymai tik vertinant mokamų paslaugų sritį. Žr. 7 punktą

6. Tam, kad įvertinti koks yra realus korupcijos rizikos laipsnis vertinamoje įstaigos veiklos srityje buvo išanalizuoti įstaigos teisės aktai, sprendimai:

6.1.viešosios įstaigos Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro vadovo 2019-05-02 įsakymu Nr.V-62 patvirtintas Šeimos gydytojo pareigybės aprašymas;

6.2.viešosios įstaigos Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro vadovo 2018-03-07 įsakymu Nr.V-45 patvirtintas bendrosios praktikos slaugytojo pareigybės aprašymas;

6.3.viešosios įstaigos Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus 2020-12-30 įsakymu Nr.V-130 patvirtinta viešosios įstaigos Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarka;

6.4.Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014-09-01 įsakymas Nr. V-939 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1996 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. 178

„Dėl valstybės ir savivaldybių remiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainyno patvirtinimo“ pakeitimo“ ir vėlesni pakeitimai.

6.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 357 patvirtinta:

- Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainų nustatymo ir jų indeksavimo tvarka;
- Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarka.

6.6. Mokamų paslaugų kainos patvirtintos VšĮ Vilkaviškio PSPC vadovo 2016-05-30 įsakymu V-45;

6.7. Mokamos UAB Diagnostikos laboratorija atliekamų laboratorinių tyrimų kainos VšĮ Vilkaviškio PSPC vadovo 2018-01-02 įsakymu Nr. V-2;

6.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006-04-27 įsakymas Nr. V-329 „Dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų organizavimo ir apmokėjimo tvarko aprašo bei greitosios medicinos pagalbos paslaugų bazinių kainų sąrašo tvirtinimo“;

6.9. Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2014-08-26 sprendimas Nr. B-TS-1100 „Dėl Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 26 d. sprendimo Nr. B-TS-492 „Dėl viešosios įstaigos Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro teikiamų mokamų paslaugų kainų nustatymo“ 1 punkto pakeitimo“.

Taip pat įvertinta kaip yra laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų.

7. Nustatyta, kad yra priimti visi teisės aktai būtini įstatymų ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų įgyvendinimui, įvertinta, jog teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri ir nesuteikia per daug įgaliojimų įstaigos darbuotojams veikti savo nuožiūra. Todėl įvertinus aukščiau paminėta, konstatuotina, kad nors formaliai **pagal vieną* (žr. 1 lentelėje) iš septynių vertinimo kriterijų, reglamentuotų Korupcijos prevencijos įstatyme, VšĮ Vilkaviškio PSPC veiklos mokamų paslaugų teikimo sritis yra priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja minimali korupcijos pasireiškimo tikimybė, realiai ši tikimybė yra sumažinama organizuojant ir įgyvendinant įstaigos veiklą ir sprendimų priėmimo, kontrolės procedūras.**

8. Atliekant korupcijos tikimybės nustatymą, buvo atsižvelgta į Įstaigos Korupcijos prevencijos programą, buvo naudojami dokumentų ir statistinės analizės metodai, leidę nustatyti VšĮ Vilkaviškio PSPC veiklos sričių atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams:

8.1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika:

Per analizuojamąjį laikotarpį VšĮ Vilkaviškio PSPC veikloje nebuvo užfiksuoti Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai. Taip pat nebuvo užfiksuoti teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

8.2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

VšĮ Vilkaviškio PSPC vykdo kontrolės funkcijas, susijusias su įstaigos vidaus administravimu. Jas VšĮ Vilkaviškio PSPC užtikrina vidaus medicininio audito grupė.

VšĮ Vilkaviškio PSPC nevykdo veiklos, skirtos prižiūrėti, kaip jiems nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų mokamų paslaugų teikimo srityje.

8.3. Kontrolė mokamų paslaugų teikimo srityje užtikrinama šiais būdais:

Prieš teikiant pacientui paslaugą, už kurią jis turi mokėti:

- pasirašytinai jį (arba paciento atstovą) informuoti apie paciento teisę ir galimybes konkrečią paslaugą gauti įstaigoje nemokamai, išskyrus atvejus, kai paslaugos yra įtrauktos į Mokamų paslaugų sąrašą;
- užtikrinti, kad pacientas mokamos paslaugos pasirinkimą medicinos dokumentuose patvirtintų parašu;
- prieš teikiant pacientui brangiau kainuojančias paslaugas, skiriant brangiau kainuojančius vaistus, medicinos pagalbos priemones, medžiagas ar procedūras, jį pasirašytinai supažindinti su nemokamų paslaugų, vaistų, medicinos pagalbos priemonių, medžiagų, procedūrų ir brangiau kainuojančių paslaugų, vaistų, medicinos pagalbos priemonių, medžiagų, procedūrų skirtumais (kaina, kiekis, pranašumas ir pan.) ir užtikrinti, kad pacientas savo pasirinkimą medicinos dokumentuose patvirtintų raštu. Prie šių paslaugų negali būti priskiriamos paslaugos, kurioms pacientui nesuteikiama pasirinkimo alternatyva (negalima pasirinkti tarp nemokamos ir brangiau kainuojančios paslaugos).
- medicinos dokumentuose turi būti įdėtinis lapas su apmokėtų paslaugų sąrašu, kuriame nurodoma:
- paciento patvirtintas parašu sutikimas (prašymas) dėl mokamų paslaugų teikimo;
- suteiktos mokamos paslaugos pavadinimas ir jos teikimo pagrindas;
- paslaugos apmokėjimo faktą patvirtinančio dokumento numeris ir data.
- Įstaiga turi užtikrinti, kad mokėjimo už mokamas paslaugas dokumentuose (kasos kvituose, pajamų orderiuose, sąskaitose ir pan.) būtų nurodyta paslaugos teikimo data, paslaugos, už kurią mokama, pavadinimas, medicinos dokumento (ambulatorinės kortelės, gydymo stacionare istorijos ir pan.) numeris. Jeigu minėtos informacijos mokėjimo dokumentuose nurodyti nėra techninių galimybių, ji turi būti nurodyta sąskaitoje, kuri atiduodama pacientui.

Galiojančios kainos ir teikiamos mokamos paslaugos viešai skelbiamos Vilkaviškio PSPC svetainėje, taip pat skelbimų lentose įstaigoje;

8.4. Atskirų <darbuotojų> funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė išsamiai reglamentuoti.

Per analizuojamąjį laikotarpį VšĮ Vilkaviškio PSPC darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka buvo apibrėžti, nenustatyta įstatymų ir jų įgyvendinimo teisės norminių aktų ir administracinių aktų kolizijų, priimti administraciniai aktai nuolat peržiūrimi ir, esant poreikiui, koreguojami.

Mokamų paslaugų srityje vadovaujamosi KT 7 p. nurodytais teisės aktais. Nenustatyta įstatymų ir jų įgyvendinimo teisės norminių aktų ir administracinių aktų kolizijų.

8.5. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

VšĮ Vilkaviškio PSPC (jo struktūriniam padaliniiui ar atskiram darbuotojui) nesuteikti įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises ar atsisakyti jas išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

Ši veikla nėra susijusi su mokamų paslaugų teikimu įstaigoje.

8.6. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Taip, analizuojamu laikotarpiu VšĮ Vilkaviškio PSPC priėmė savarankiškus sprendimus, susijusius su mokamų paslaugų teikimu. Šie sprendimai priimami savarankiškai ir nereikalauja papildomo derinimo su kitomis valstybės ar savivaldybės įstaigomis, nereikalauja kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. Dėl šio kriterijaus mokamų paslaugų sritis yra formaliai priskirtina prie veiklos sričių, kuriose egzistuoja minimali korupcijos pasireiškimo tikimybė.

8.7. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Per analizuojamąjį laikotarpį VšĮ Vilkaviškio PSPC savo veikloje neturėjo sričių, kurios būtų susijusios su įslaptintos informacijos gavimu, naudojimu ir apsauga, o turima bei valdoma informacija nelaikytina valstybės ar tarnybos paslaptimi.

8.8. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės VšĮ Vilkaviškio PSPC .

STT nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės VšĮ Vilkaviškio PSPC mokamų paslaugų teikimo srityje.

9. Pastebime, vien tai, kad veiklos sritis, pagal minėtą vertinimo kriterijų, jei formaliai ir priskirtina prie sričių kuriose egzistuoja minimali korupcijos tikimybė, dar nereiškia, kad yra nustatyta, kad rizika yra reali ir ji yra nevaldoma.

10. Užtikrinant skaidrų mokamų paslaugų teikimo procesą iki 2020-12-31 buvo numatytos šios procedūros:

10.1. Indeksuotos kainos profilaktinių sveikatos tikrinimų, už kuriuos moka pats darbuotojas, darbdavys ar kiti asmenys (VšĮ Vilkaviškio PSPC vadovo 2020-02-24 įsakymas Nr. V-24);

10.2. Indeksuotos kainos profilaktinių sveikatos patikrinimų (vairuotojų, šaunamojo ginklo įsigijimui, vykstant į užsienį) (VšĮ Vilkaviškio PSPC vadovo 2020-02-25 įsakymas Nr. V-25).

Išvada

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė analizuotu laikotarpiu (nuo 2019-12-31 iki 2020-12-31) mokamų paslaugų teikimo srityje egzistuoja, tačiau vertintina kaip minimali. Korupcijos pasireiškimo rizika yra kontroliuojama (valdoma) tobulinant teisės aktus, vykdant prevencines priemones ir antikorupcinę veiklą. Siūlytina tęsti kovos su korupcija priemonių įgyvendinimą.